

“El protagonista vol ser una al·legoria de la història del país”

Isabel-Clara Simó (Alcoi, 1943) publica a Edicions 62 la novel·la *Adéu-suau*.

—Heu escrit la crònica d'una crisi?

—Jo crec que no. No parlo d'un moment determinat.

—Quan el protagonista mira enrere, és més conscient?

—És més conscient de la seva soledat. Quan decideix anar-se'n de casa i treballar de forner, es replanteja la seva vida. I quan mira enrere, mira enrere per ràbia, no per altra cosa.

—Per ràbia de no haver pres les decisions encertades, a temps?

—Crec que la ràbia és perquè se sent víctima. Pels seus orígens familiars. Els detesta perquè ha tingut una infantesa dolorosa, no ha estat mai estimat i s'ha sentit controlat.

—Per què *Adéu-suau* i no “Adéu-siau”?

—És un joc de paraules. És un adéu més llarg. No és tan contundent. No és un tancar la porta.

És un neologisme. I per als valencians era més fàcil trencar l'“adéu-siau” perquè no el coneixem, en som aliens. Si fos més familiar, semblaria una broma trencar-lo, però quan hi ha distància, ja no és això.

—La nota de la contracoberta equipara la biografia personal del protagonista amb la qüestió de la identitat del país. Quin paper té la identitat del país a la novel·la?

—De fet, la història del protagonista intenta ser una al·legoria de la història del país. En diversos aspectes. Un és la seva indefinició. No té una clara definició sexual ni sap ben bé qui és la seva mare. Té un passat dolorós. I es troba controlat. I quan ha intentat fer la seva, tot li surt malament.

—El lector troba pistes, senyals, per veure l'al·legoria?

—No gaires. Potser en l'últim capítol la cosa és més evident. Es pot llegir per tant d'una altra manera.

—Vau tenir al cap la idea del país, el drama del país, i després la vau aplicar a la vida d'una persona?

—Vaig tenir la idea conjuntament. És a dir, m'interessava, i m'interessa, la gent i els països sense arrels. O amb arrels contradictòries. Per això la coberta és una rosa de Jericó, de la família de les falgueres. No és ni rosa ni de Jericó. És una planta que té unes minúscules arrels separades de terra. La guar-

Isabel-Clara Simó publica la novel·la *Adéu-suau*, titulada amb un neologisme derivat d'adéu-siau, a Edicions 62.

des en un calaix, però si li poses aigua, torna a ser verda i a ser esponjosa. És un element que surt per cert a *La plaça del Diamant*.

—No vau pensar en el perill de simplificar la personalitat literària del protagonista en reduir la seva vida a una al·legoria del país?

—Jo crec que tot just és el contrari. Penso que és un personatge extremadament complex. I també és un personatge trist i solitari, això sí. És un home especialment amargat i contradictori. Comença amb una operació a cor obert i arriba a casa, on no l'espera ningú.

—És peculiar per les circumstàncies?

—És un personatge qualsevol.

—La veu del narrador entra sovint en la veu dels personatges.

—És un narrador des de dins. Interioritza els personatges. Però el narrador no aprofita els personatges per vehicular-hi el seu pen-

sament. Això em desagradaria. Ho considero una intromissió intolerable.

—Ara ja fa molt de temps que feu l'article diari. Heu vist un canvi en la recepció de la vostra obra?

—Dissortadament he de dir que sóc més coneguda com a articulista que com a novel·lista. L'articulisme s'està menjant la novel·lista. Cosa que m'indigna molt, però no em deixa de fer gràcia.

—Sou un dels escriptors en llengua catalana que venen més exemplars. Heu patit la davallada del públic lector en català?

—Sí. Els que veníem setanta o vuitanta mil, ara en venem vint. Això ha fet disminuir els avenços. En el meu cas, sóc dels que menys ha notat la baixada, però també. Potser van ser uns anys d'eufòria falsa. No ho sé.

—La gran pregunta és: on són els lectors perduts?

—Fa molts anys vaig demanar un estudi de mercat de la indústria del llibre per saber-ne la resposta. Potser hi té a veure que ja no hi ha lectures obligatòries a l'escola. No ho sé. Cal que es faci aquest estudi, per no opinar a la babalà, sense tenir dades fiables.

Lluís Bonada